

Utbildningsdepartementet
u.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia till:
u.s.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar över betänkandet Förstärkningsundervisning i skolan - En försöksverksamhet för fler behöriga elever (SOU 2024:94)
(U2025/00079)

Statens institutionsstyrelse (SiS) har ombetts att lämna synpunkter på förslagen i betänkandet. Genomgången har skett med de utgångspunkter som SiS har att beakta.

SiS har följande synpunkter på utredningens förslag och bedömningar.

Avsnitt 7.1

Utredningen har föreslagit att det ska införas en treårig försöksverksamhet med förstärkningsundervisning i grundskolan. Försöksverksamheten ska vara frivillig och endast avse ett visst antal skolhuvudmän och skolenheter. SiS ser positivt på försöksverksamheten men bedömer att det inte skulle vara lämpligt för myndigheten att ingå i den. Skälen för det framgår av SiS synpunkter på utredningens bedömningar i avsnitt 7.2.

Avsnitt 7.2

Utredningen har bedömt att förstärkningsundervisningen bör göras permanent i grundskolan och sameskolan efter den treåriga försöksverksamheten. Utredningen uttalar att specialskolan inte bör omfattas av en permanent reglering, bland annat eftersom undervisning i specialskolan huvudsakligen sker i små elevgrupper med hög lärartäthet.

Såsom förslagen om försöksverksamhet är utformade skulle en permanent ordning med förstärkningsundervisning inom grundskolan träffa SiS grundskoleenheter. SiS anser dock att myndighetens skolverksamhet, i likhet med vad utredningen uttalat kring specialskolan, bör vara undantagen från en permanent ordning med förstärkningsundervisning. Den föreslagna förstärkningsundervisningen skulle inte vara ändamålsenlig utifrån myndighetens speciella förutsättningar att bedriva skolverksamhet.

När det gäller de speciella förutsättningarna för SiS skolverksamhet vill SiS särskilt lyfta följande.

SiS undervisning riktar sig i huvudsak till elever i högstadiet. SiS råder endast över en begränsad del av den sammanlagda skoltiden för de barn och unga som är placerade vid myndigheten. Den genomsnittliga placeringstiden uppgår till fem månader, med en variation mellan enstaka dagar och i undantagsfall flera år. Hur mycket de placerade har läst av grundskolans ämnen före placeringen varierar stort, även för placerade som går i samma årskurs. SiS undervisning bedrivs oftast i halvklass men även i form av individuellt anpassad undervisning. Den individuellt anpassade undervisningen kan bedrivas i allt från enskild undervisning till små grupper om två till åtta elever. Ett stort antal elever vid SiS har behov av särskilt stöd och andra individuella anpassningar. Sådant stöd och anpassningar ges inom de 23 undervisningstimmar som SiS erbjuder enligt myndighetens timplan för grundskolan. SiS timplan utgör ett stöd i planeringen av undervisningen medan den faktiska fördelningen mellan ämnen och ämnesområden varierar utifrån behov på både grupp- och individnivå. SiS skolverksamhet har hög lärartäthet (tre elever per lärare). Därtill arbetar SiS till stor del med s.k. duolärarskap. En mera styrande timplan skulle minska SiS möjlighet att anpassa undervisningen till varje elev under den relativt korta tid eleven är placerad vid SiS. Utifrån att SiS bedriver undervisning för heterogena elevgrupper och att eleverna kontinuerligt skrivs in och ut från SiS skulle det även uppstå svårigheter för SiS att organisera och genomföra förstärkningsundervisning i grupper med särskilt utvalda elever.

Kapitel 8

Utredningen har i sin konsekvensanalys inte berört frågan om förslagets konsekvenser för SiS. Om det införs en ordning med permanent förstärkningsundervisning som även ska omfatta SiS skola behöver de ekonomiska konsekvenserna analyseras ytterligare utifrån de konsekvenser det får för myndigheten. SiS omfattas idag inte av t.ex. skolpeng. Utredningens beräkningsmodeller kan inte appliceras på SiS skolverksamhet, bl.a. eftersom lärartätheten är mycket högre i SiS skolverksamhet än inom skolväsendet. Beräkningsmodellen är därför missvisande för SiS del.

Det är enligt SiS angeläget att dessa frågor analyseras ytterligare.

Beslut i detta ärende har fattats av rättschefen Eleonore Källstrand Nord. I den slutliga handläggningen har sektionscheferna Erla Thorisdottir och Karin Soffiantini deltagit. Föredragande har varit juristen Katarina Samuelsson.

Eleonore Källstrand Nord

Statens institutionsstyrelse

Besök Svetsarvägen 10
Adress Box 1062
171 22 Solna

Telefon 010-453 40 00
Fax 010-453 40 50

E-post registrator@stat-inst.se
Internet www.stat-inst.se

Org-nr 202100-4508